

В.И. Ленин Ялкала гидг деревньд

1917 джилин август сарин чилгчэр, өвснэ хадлгын төгс-дхэсн цагла, В. И. Ленин Разливд, кеер сег дотр, өвс хадджах кун болдж бээхд аймшг-тэ болад бээв, дакад хур тасрлго ордж зовагсад бээв, тегад Владимир Ильич Финляндь орх болж темдглгдв. Августин 21-с 22 орч сө, нег цөбкн большевикүд дахультагьар, Ленин сегэн ул-дэгьад, Дибинь гидг станц ирэд, түүнэсн дачи поездэр Удельная гидг станц күрчк-ад, үүнэсн паровоз деер йовх кочегар кун болсн болад, Сесгрорецк заводт кьлдг Константин Петрович Иванов гидг кун гих иткл цааста, орс-финляндск меджэг нуучиняр давдж гарсми. Териотн гидг станц күртл (ода Зеленогорск гидг станц) түрмшг угагьар күрэд, В. И. Ленин сөбни брэлин 12 часин алнд, большевичк Л. П.

Парвнайнена эк-эцк бээсн—Ялкала гидг деревньд ирв.

... Тер газр ода—40 джил давсн хөбн эн. Тер гер ода бийнь нигт модн заагт зогса. Урднь Ильич бээсн герт залгьад бэрсн бичкн брэд—цагьан кенчрэр буркэтэ бичкн стол, тер стол деер керосигь-яр шатдг шомр, чернильниц, бичдг узг бээнэ. Эн стол деер В. И. Ленин „Государств болн революц“ гидг дегтрэн бич-дхэсми, „Политический шан-таж“, „Цаасна революц“, „Стокгольмск конференци тускар“ нань чигн статьясан бичсми. Энүнэс Ленин августин 30-д, большевикүд корниловщинлэ ягьдж ноолда ке-хин туск хаалгь заагч бичгэн ЦК-д илгэсми. Тер брэд эрс дахад төмр орндг, цааранднь шатр наадг бичкн стол бээнэ.

Урднь Ялкала гидг деревнь ода поселок Ильичево гидг нертэ. Эн поселкд бээх гер ода В. И. Ленин музей-герт хув-рэгдв. Нидн джил энүг ясад, Ленин бээхд ямаран бээсн бол-на—тер оньгднь хуврэгьад, экспонатнь немгдв. Герин эздүдгэ хамдан Ильич хот уудг бээсн кухньднь ода хот уудг стол тэвгдв, эрсднь, сав-сарх тэвдг таг олггдв, эдн цугьар 1917 джил бээсн оньг-арн кегдв.

Хойр брэд алдр вождин тускиг үзүлгч зургуд бээнэ. Эдн дунд тер цагин зургуд, Ленин бичсн статьяс болн нань чигн материалудин

зургнь цокгддж тэвгдсн бэ-анэ.

Владимир Ильичин бичсн гээтс цугьар, терүнэ сурврар, Петроградур, Н. К. Крупскойд күргдж бгдг билэв гидж Л. П. Парвнайнен келнэ. Надежда Константиновна бас энүгэр Владимир Ильичд бичгүд бгүлдг бээдж.

—Нег дакдж Ялкалд ирхл-арн би,—мини залу Эйнога хойурн—бидн Ильичэс, энүнд ягьдж таасгдджахинь, уудьвр-та биший гидж сурввдн,—гидж Лидия Петровна келнэ.

—Гем уга, сэн! Иим төвшүн орм би альд чигн үзэд уга билэв,—гидж Ильич хэру бгв.

Владимир Ильич мини эк-эцклэ ик гидгэр наадждлэ, крестьяна бээдл-джиргьлин тускар сурдж меддг билэ.

Эврэ гертнь Ильич бээсн цагин эргд Л. П. Парвнайнен гурвад хэрдж ирхларн, эднэ

герүр Гельсингфорск Народи Герэс хойр артистнр ирснлэ эн харгьв.

Петроградла залгьлда бэрхл Ялкала гидг деревнь, станцас ууджм, 13—14 километр бэ—мел эвтэ газр биш болдж гарв. Почт бгхэр Ильичин бээсн брэд ордж ирчкэд, Л. П. Парвнайнен терүг нам таньсми уга. Финск пастор болад бий-ан гримировать кечкдж. Уурмгэр бичэд дүүгсн ик тетрадь Ильич энүнд бгв. Эннь—„Государств болн революц“—гидг дегтрин зэр-аньгснь бээдж. Туугинь Л. П. Парвнайнен дарунь Н. К. Крупскойд күргдж бгв.

Тер бдрин бийднь В. И. Ленин Гельсингфорс орад йовдж одв,—эн сентябрь са-рин эклц цаг билэ.

Ленинградин болн мана орн-нутгин талдан чигн бал-гьслин кесг миньгын куч-кьл-счнр, газадин орн-нутгудас ирсн гичнр Ильичево посел-күр ирдж, алдр вождь бултдж бээсн, тууджд орсн бичкн гериг халацханэ. Ирсн улс хаалгын хаджуд бээх бичкн бьдмин бьгүр гарцхана. Тер бьдм деер хойр харгьа, нег хусм зогсджана. Энүнд, чолун деер суудж авчкад, Ленин эврәннь статьясин харинь эк-лдж бичдг бээсн мьн. Ирсн улс модн заагур гардг хаал-гьар йовцхана—ода эннь Ленин джим гидж нерэдгднэ. Эн бээрн Ильичин туск кесг санл уханд орулна.

(ТАСС).